

Данило Нарубін,
*курсант 2 курсу факультету
підготовки фахівців для
підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Роман Миронюк,
*доктор юридичного наук, професор,
професор кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)*

АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ ТА ЗАОХОЧЕНЬ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Наразі в Україні реформуються майже всі сфери суспільного життя громадян. Даний процес обумовлений наявністю старого та в деяких моментах неточного національного законодавства, яке не відповідає сучасним інтересам і потребам суспільства. Дані реформи також характерні для правоохоронної системи України, яка має бути вдосконалена шляхом визначення правового регулювання конкретних правоохоронних органів, формування їх організаційної структури, засад, форм і методів їх діяльності. Застосування дисциплінарних стягнень та заохочень до поліцейських – це пов'язані та доповнюючі одна одну частини загального інституту дисциплінарного провадження в Національній поліції України. Актуальність даного питання обумовлена специфікою предмета дисциплінарно-правових відносин, підстав їх виникнення та суб'єктного складу.

О.В. Кузьменко стверджує, що теорія адміністративно-юрисдикційної діяльності в органах Національної поліції поділяє адміністративні провадження за критерієм існування чи відсутності в них конфлікту на такі види: конфліктні й неконфліктні. Неконфліктні види адміністративних проваджень: дозвільне провадження, нормотворче провадження, контрольне провадження, реєстраційне провадження та атестаційне провадження. Конфліктними ж видами адміністративних проваджень є дисциплінарне провадження, провадження щодо адміністративних деліктів і провадження щодо розгляду заяв та скарг [1, с. 226].

У зв'язку з цим варто вести мову про поділ адміністративних

провадженнь в залежності від конфлікту. Вирішення конфлікту у сфері реалізації публічних інтересів потребує уповноваженого органу та спеціальної форми (провадження). Такі види провадженнь не є домінуючими у сфері діяльності публічної адміністрації. Основу їх функціонування становить реалізація публічних інтересів, яка виражається у вигляді вирішення індивідуальних справ безконфліктного характеру [1, с. 213].

До того ж О.В. Кузьменко підкреслює універсальність здійснення дисциплінарного провадження, адже воно може відбуватися як у конфліктній, так і в неконфліктній формі. Індивідуальна справа, розгляд якої почався за результатами виявлення дисциплінарного проступку, здійснюється у порядку розгляду дисциплінарного провадження, що має ознаки конфліктної форми (застосування дисциплінарного стягнення). Якщо ж підставою розгляду індивідуальної справи стала вимога реалізації публічного інтересу, то таке провадження здійснюється у неконфліктній формі (застосування заохочення) [1].

Н.В. Медведенко стверджує, що дисциплінарне провадження в Національній поліції – це регламентована нормативно-правовими актами діяльність уповноважених осіб органу Національної поліції України, у процесі якої встановлюються підстави й вирішуються питання про застосування передбачених законодавством заходів дисциплінарного впливу до поліцейських, державних службовців та інших співробітників Національної поліції України. Доречно зазначити, що Н.В. Медведенко під заходами дисциплінарного впливу вбачає застосування заходів стягнення, заохочення, а також інших заходів виховного впливу (виховна бесіда, осуд, похвала, преміювання тощо) [2, с. 211].

Дисциплінарним статутом Національної поліції України встановлена дисциплінарна відповідальність за порушення службової дисципліни будь-яким поліцейським, незалежно від займаної посади. Аналіз положень даного нормативно-правового акта дає змогу визначити заохочення як засіб підтримання службової дисципліни поліцейського, який передбачає відзначення його за успішне виконання своїх обов'язків і за інші заслуги перед державою й суспільством [3]. Заохочення – це важливий засіб виховання поліцейських і зміцнення їх службової дисципліни. Воно сприяє свідомому ставленню посадової особи до справи, розвитку ініціативи, сміливості й рішучості, мобілізує переборення труднощів. Заохочення кращих працівників позитивно впливає на службово-трудові відносини в колективі, викликаючи у кожного службовця бажання наслідувати такий приклад [4].

Отже, можна зробити висновок, що застосування дисциплінарних стягнень і заохочень – це взаємопов'язані й взаємодоповнюючі сторони здійснення дисциплінарного провадження в органах Національної поліції України. Особливість застосування дисциплінарних стягнень і заохочень щодо поліцейських обумовлена тим, що вони виникають із підстав, визначених вимогами Дисциплінарного статуту Національної поліції України, здійснюється суб'єктивним складом і щодо предмету, передбачених тим же

нормативно-правовим актом. Дослідження даного питання є дуже актуальним у сучасних вимогах, адже регламентація даного процесу прямо впливає на ефективність діяльності поліцейських і профілактики їх можливої протиправної поведінки.

1. Кузьменко О. В. Адміністративний процес у парадигмі права : дис. доктора юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2006. 404 с. (дата звернення: 21.08.2022).
2. Медведенко Н.В. Правові та організаційні засади дисциплінарного провадження в органах Національної поліції України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2018. 256 с. (дата звернення: 21.08.2022).
3. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018. № 2337-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>, с. 97. (дата звернення: 21.08.2022).
4. Гарган С., Фролова Є. Заохочення як спосіб забезпечення службової дисципліни на прикладі Національної поліції України. Матеріали конференцій МЦНД. – 2022. - № 13.05.2022: Хмельницький, України. С. 167-169. (дата звернення: 21.08.2022).

Олександра Нестерцова-Собакарь,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ*

ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ

За сучасних умов критерії забезпечення громадського порядку та громадської безпеки кардинально змінюються. Неодноразово наголошувалося, що працівниками блоку підрозділів превентивної діяльності (передусім, дільничні офіцери поліції, працівники патрульної поліції, ювенальної превенції, дозвільної системи) є офіцерами «першого контакту», які, з одного боку, формують уявлення про правоохоронні органи в цілому, а з іншого - мають потенціал для найбільш тісної взаємодії з населенням щодо профілактики правопорушень.

Тому в теперішніх умовах побудови України як демократично-правової держави нагальним завданням становлення державності є гарантування національної та громадської безпеки. Його важливість набуває особливого значення на сучасному етапі, коли з низки причин різко зросли загрози національним інтересам нашої держави. У зв'язку з цим, дослідження питань розуміння поняття та змісту громадського порядку та громадської безпеки в Україні є надзвичайно актуальним, зокрема, у контексті створення ефективного механізму гарантування національної безпеки.